

OM TEGEL.

Vid dykinventering på olika platser i Mälaren anträffas ofta ansamlingar av tegel i skiftande mängder. I många fall rör det sig uppenbarligen om rester från fartygets kabyss, medan det övriga vraket har försvunnit genom tidens tand. Innan de gamla skutorna försågs med järnspisar hade man oftast en tegelbädd uppmurad i kajutan för matlagning och för den goda värmens skull. I andra fall rör det sig om överbordkastad last för att komma loss från ett grund. I stora mängder förekommer också tegel i vattnet invid tidigare tegelbruk. I samtliga fall är det emellertid svårt att avgöra teglets ålder. Ingen översiktslitteratur tycks finnas, varigenom man av teglets utseende och mått kan avgöra dess ungefärliga tillverkningsperiod.

Runt Mälarens stränder och på dess öar är c 130 tegelbruk kända till sin existens, huvuddelen från 1700-talet och framåt. Några tegelbruk är kända ända sedan 1500- och 1600-talen men de uppgifterna är sparsamma. Inga uppgifter finns om de brukens mått och utseende på sina produkter.

Kan någon hänvisa till eventuellt existerande litteratur eller skriva en egen artikel här i bladet?

Ett exempel: ombord på en år 1872 i Mälaren förlist skuta är en av kabyssens tegelstenar av måtten 21 x 11 x 6 cm och märkt med ordet "COWEN" som sträcker sig över stenens hela liggyta. Bokstäverna har slagits i godset redan före bränningen. Kan någon redogöra för detta tegels ursprung?

Kjell-Ove Matsson(Västerås)

PS. Jfr även sid.47(överst)i nr 4/80

